

**Toespraak voor de minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap, Ingrid van Engelshoven,
bij de kranslegging bij het internationaal
Homomonument, op 4 mei 2019,
in Den Haag**

Lieve mensen,

Wees niet wie je bent. Want dan ben je veilig.

Zo leefden vele mannen die van mannen hielden,
en vrouwen die op vrouwen vielen,
in het Europa van eind jaren '30 en begin jaren '40.

Handelde je naar wat je voelde, dan had je een probleem.

Liefde voor de ander als gevaar voor jezelf.

Vanavond denk ik aan iedereen die vóór en tijdens de bezetting werd
vervolgd of onderdrukt, vanwege hun voorkeur in de liefde.

Maar daar stoppen mijn gedachten niet.

Toen in 1945 de bezetting ten einde kwam, bestond er in Europa nog
altijd een begrenzing van het hart.

Ook na de val van het naziregime, werden homo's en lesbiennes
opgepakt, vervolgd, en gediscrimineerd.

Er is weinig vernietigender voor de hoop, dan het moment waarop je
denkt dat de verschrikking voorbij is... en dat niet zo blijkt te zijn.

Tot ver ná 1945, in Nederland, Europa én daarbuiten, kon de liefde je in
de problemen brengen.

Een paar weken terug was ik in New York in de Stonewall Inn, waar in
1969 de politie nog binnenviel om homo's, travestieten en lesbische
vrouwen te arresteren.

In Nederland verdween homoseksualiteit pas in 1971 uit het Wetboek van
Strafrecht.

En in onze achtertuin, in Oost-Europa en de Kaukasus, is geweld en
intimidatie van LHBTI-personen, aan de orde van de dag.

Wie daar afwijkt van de heersende norm is in gevaar.
Wie daar de liefde de vrije loop laat, krijgt er angst voor terug.

Ook aan hen zal ik straks denken, in de twee minuten die we samen stil zijn.

In die stilte beloof ik u ook mijn waakzaamheid.
Want we zijn er nog niet.

De angst om jezelf te zijn is pas geschiedenis, als niemand meer schrikt
wanneer 'ie de hand van z'n geliefde pakt.

Daar kunnen we komen. Via dialoog en begrip.
Met respect en ruimte voor elkaar.

Dat is waar dit moment van herdenken ons ook ieder jaar op wijst.

We halen een gitzwarte periode voor de geest.
Door de bril van die donkere jaren bekijken we vandaag.
Dat doen we hier al 25 jaar.
En dat blijven we doen.

We bewaken samen de vrijheid om lief te hebben wie je wilt.
Zodat er nooit meer iemand hoeft te ontsnappen aan zichzelf.

Dank u wel.